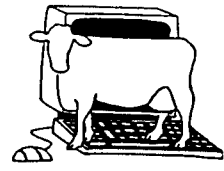

כלכלה וממשק

בשולי הרפורמה

על בן צל

הוא נסמך על הבריות והרשויות. ובאו המומחים ל'ח' ואמרו: זה לא מספיק. היום צריך להשקיע בטכנולוגיה, צריך מערכות ממוחשבות; על פחות מ־1,000,000 ליטר אין מה לדבר, נדרשת רפורמה ואתה צריך להיכנס לשותפות עם השכנים ו/או לסגור את הרפת. השותפות תשגשג, יעבדו בה בני תאי ו/או סין, תהא בה מערכת אלקטרונית לתפארת ואתה תנפוש בביתך ותקבל את חלקך בחודשי מהשותפות. יש גם אפשרות למכור את הרפת והמכסה, להפקיד הסכום תמורתן בבנק וליהנות מהריבית.

ועוד אמרו המומחים, שאין זה יאה שמיי הגשמים אשר שוטפים את הרפת יזהמו את נחל הפסולת שזורם ליד ביתו של ח' ומקורו בכפר השכן שבאוטונומיה. צריך לבנות גגות וחצרות בטון ומפרדות ורק ברפת הגדולה, בה ל'ח' לא תהא עבודה, הדבר ניתן. הרפת תנוהל כלכלית, המומחים ישגיחו וייעצו, הפועל התאי יעבוד שעות הרבה ואילו ח' ישקיף מנגד ויקבל מלגה חודשית.

נבוכ ח' ואומר לעצמו: שותפות מי ישורנה ומה יהא מעמדי בה. ראה את שכני שחיסלו לפני שנים והיום הפכו לגמלאים כיצד מלא יומם – ואילו אני עדיין בתוך המרוץ קם וחולב ויוצר ועובד. הרפורמה עבור ח', בין אם בשותפות ובין אם בחיסול, משמעות אחת לה, חיי קצבה יחד עם אובדן הסיבה לקום בבוקר. הרפורמה עבור האומה, עבודה זרה וזולה או בהגדרה אחרת, יבוא של מובטלים כתחליף ליבוא של מוצרים. דבר אחד שכחו כנראה יוצרי והוגי הרפורמה – את ח' ושגרת חייו.

והרפורמה מפחיתה במחיר החלב והעובדים יקבלו שכר מצער ואילו קצבת השותפים הסמויים תלך ותפחת עד שאולי תיעלם. יישאר החלום ואולי גם שטר הקנין במסגרת על הקיר.

הקיר

ח' ממושב ז' עוד לא הגיע לגבורות אבל כבר מזמן לא משרת במילואים. אישם בראשית שנות ה־50 נשלח מהאוניה לישוב החדש שהוקם בשולי הכפר הגדול ט' שמעבר לוואדי. הדרך לא דרך, חשמל עוד לא היה שם ואת 2 הפרות מתת הסוכנות חלב בידיו, סינן והוביל בתחושת גאווה אל תחנת האיסוף. פרדה (משהו שבין סוס לחמור למי שאינו יודע) ניתנה לו על מנת שיעבד את פאת שדהו ויביא מזון לפרותיו. טרח ח' ולא חסך את זיעתו והכפיל את עדרו ל־4 פרות.

לימים באו המומחים וקבעו, כי צריך להתייעל ואפילו נמצא לכך תקציב, נבנתה סככה ונרכשו עוד 4 עגלות ביבוא ישיר מצפון אמריקה. והפרדה עוד כוחה במותניה, והכפר שוקק חיים בתחנת האיסוף בבוקר ובתחנת ההזרעה מעט מאוחר יותר. ובאו המומחים ואמרו כי העדר גדול וצריך להתייעל ולימדו את ח' את רזי מכונת החליבה. הפרדה עבר זמנה כי לעדר הגדול צריך לקנות טקטור וליעל את עבודה, והטרקטור הוצאותיו מרובות וצריך להגדיל את העדר כדי לממן את הוצאותיו.

חלק מחבריו של ח' בעלי המעוף ראו כי יש דרכים נוחות ויעילות יותר להתפרנס ומכרו את פרותיהם ועברו לעבוד בעיר השכנה. ח' לעומת זאת הוסיף לפרותיו, השקיע בשיפור המבנים ואפילו בנה לו מכון חליבה קטן כדי להקל עליו בחליבה ועל מנת שלא יכאב עליו גבו המתבגר. ושוב באו המומחים והסבירו כי צריך ליעל את תזונת הבקר. ישבו ח' וחבריו, דנו בעצת המומחים וגם קיבלו עזרה מהרשויות ובנו להם מרכז מזון לתפארת.

היום ח' כבר לא ילד, קם מדי בוקר ל־35 פרותיו, חולב במכון החליבה ומביא להם את הבליל ממרכז המזון. לקראת הצהרים נח בביתו ויוצא שוב לחליבה לפנות ערב. ח' אינו איש עשיר, אבל את ילדיו חיתן ואת ביתו מכלכל הוא ברוב כבוד ואין